

Analiza uwag do projektu Statutu Sołectwa Warkały

Zestawienie: co przyjęto, co odrzucono, dlaczego oraz jaka jest podstawa prawna

Data opracowania: 30 lipca 2026 r.

Materiał roboczy: do dalszej pracy społecznej i samorządowej; nie stanowi opinii prawnej radcy prawnego lub adwokata.

1. Zakres opracowania

Opracowanie porównuje Pakiet konsultacyjny - Statut Sołectwa Warkały v10 z załącznikiem do protokołu konsultacji społecznych Gminy Jonkowo.

W protokole gminnym uwagi z pakietu nie występują pod numerami 1-22. Zostały ujęte głównie jako pozycje 17-37 załącznika do protokołu. W niniejszym dokumencie zachowano numerację z pakietu i dodano numer pozycji z protokołu gminnego.

Celem nie jest tylko policzenie przyjętych i odrzuconych uwag, ale również wyjaśnienie logiki odmów oraz wskazanie podstaw prawnych, które mogły mieć znaczenie przy rozstrzygnięciu.

2. Bilans ogólny

Kategoria	Liczba	Uwagi z pakietu	Komentarz
Uwzględnione wprost	3	3, 5, 6	Najmocniejsze efekty: informacja Sołtysa, zadania Rady Sołeckiej i notatki z posiedzeń Rady.
Uwzględnione częściowo / w innym brzmieniu / z modyfikacją	3	7, 17, 19	Przyjęto ideę, ale w wersji ostrożniejszej, bez otwartych katalogów albo przez połączenie z innym zapisem.
Odrzucone	15	1, 2, 4, 8-16, 18, 21, 22	Odmowy dotyczyły głównie jawności, mienia, cyfrowej komunikacji, partnerstwa z organizacjami oraz procedur odwoławczych.
Brak osobnej decyzji / niejednoznaczne rozpatrzenie	1	20	Uwaga o praktycznych prawach mieszkańców nie ma wyraźnego odpowiednika w protokole; warto dopytać gminę.

3. Najważniejsze wnioski

- Największym realnym sukcesem jest wzmocnienie Rady Sołeckiej: przyjęto katalog zadań oraz notatki z posiedzeń. To daje mieszkańcom narzędzie do dokumentowania spraw między Zebraniem Wiejskim.
- Przyjęto także rozszerzoną informację Sołtysa na zwykajnym Zebraniu Wiejskim. W praktyce warto pilnować, aby obejmowała działania, uchwały, wnioski, finanse, mienie i plany.
- Najmocniej odrzucono rozwiązania, które tworzyłyby twardsze obowiązki jawnościowe lub ograniczały uznaniowość: publikację protokołów, pisemne odpowiedzi, cyfrowe kanały sołectwa, wpływ Zebrania na mienie oraz inicjatywę mieszkańców w sprawie zmiany statutu.
- W wielu odmowach powtarza się argument: „to nie jest materia statutowa” albo „regulują to przepisy powszechnie obowiązujące”. To oznacza, że część działań można nadal realizować, ale nie przez statut, tylko przez wnioski, uchwały Zebrania Wiejskiego, dostęp do informacji publicznej, petycje, program współpracy z NGO, fundusz sołeczki lub pisma do Wójta i Rady Gminy.

4. Mapa przyjęcia i odrzucenia uwag

Nr pakietu	Temat	Nr w protokole	Decyzja	Krótki sens rozstrzygnięcia
1	§ 2 - społeczna kontrola Zebrania Wiejskiego	17	Odmowa	Gmina przyjęła wąską interpretację statutu: statut ma określać organizację, zadania organów oraz nadzór organów gminy, a nie tworzyć dodatkową kategorię kontroli wykonywanej przez mieszkańców.
2	§ 4 - współpraca z organizacjami społecznymi, KGW, OSP, stowarzyszeniami i inicjatywami mieszkańców	18	Odmowa	Odmowa opiera się na założeniu, że statut sołectwa nie musi powtarzać ani rozwijać ogólnych zasad współpracy administracji z organizacjami i mieszkańcami.
3	§ 6 - szczegółowa informacja Sołtysa na zwyczajnym Zebraniu Wiejskim	19	Uwzględnione	To jedna z najważniejszych przyjętych zmian.
4	§ 6 - odnotowanie informacji Sołtysa w protokole i możliwość uzupełnienia	20	Odmowa	Gmina rozdzieliła obowiązek informacyjny od możliwości formalnego korygowania lub uzupełniania informacji przez Zebranie Wiejskie.
5	§ 7 - katalog zadań Rady Sołeckiej	21	Uwzględnione	To bardzo ważna zmiana, bo Rada Sołecka przestaje być opisana wyłącznie ogólnie jako ciało pomocnicze.
6	§ 7 - notatki z posiedzeń Rady Sołeckiej	22	Uwzględnione	To druga ważna zmiana wzmacniająca przejrzystość.
7	§ 8 - porządek zwyczajnego Zebrania Wiejskiego z informacją Sołtysa	23	Uwzględnione w innym brzmieniu	Gmina uznała sens tej uwagi, ale nie chciała dublować zapisu.
8	§ 8 - wnioski mieszkańców i protokół	24	Odmowa	Gmina potraktowała propozycję jako powtórzenie albo nadmierne uszczegółowienie istniejących zasad protokołowania.
9	§ 8 ust. 17 - przekazywanie protokołów także Przewodniczącemu Rady Gminy	25	Odmowa	Gmina pozostawiła obieg dokumentów przez Wójta.
10	§ 8 - dostęp mieszkańców do protokołów w terminie 14 dni	26	Odmowa	Gmina nie chciała wprowadzić osobnego statutowego terminu publikacji protokołu.
11	§ 8 ust. 18-19 - pisemna odpowiedź na wnioski, pytania i uchwały Zebrania Wiejskiego	27	Odmowa	Gmina nie chciała tworzyć w statucie odrębnego trybu odpowiedzi.
12	§ 9 i § 16 - procedura odwołania Sołtysa	28	Odmowa	Kluczowym powodem odrzucenia był próg frekwencyjny.
13	§ 17-19 - mienie komunalne i rola Zebrania Wiejskiego	29	Odmowa	Gmina broniła operacyjnej sprawności gospodarowania mieniem i kompetencji Wójta.
14	§ 17-19 - pisemne uzasadnienie odmowy w sprawach mienia	30	Odmowa	Odmowa dotyczyła przede wszystkim ryzyka naruszenia podziału kompetencji między Radą a Wójtem.
15	§ 16 - wybory uzupełniające i ciągłość działania sołectwa	31	Odmowa	Gmina nie chciała związać Wójta konkretnymi terminami, prawdopodobnie z powodu obowiązków organizacyjnych, kalendarza zebrań i ryzyka naruszenia terminu z przyczyn niezależnych.
16	§ 6 ust. 1 pkt 7 - cyfrowe kanały informacyjne Sołectwa	32	Odmowa	Gmina konsekwentnie odrzuca wpisywanie Facebooka i cyfrowych kanałów do statutu.
17	Katalog kompetencji Zebrania Wiejskiego i zadań Rady Sołeckiej	33	Uwzględnione z modyfikacją	To korzystna decyzja, ale wymaga pilnowania redakcji ostatecznego statutu.
18	§ 17-19 - monitoring, bezpieczeństwo mienia i przestrzeni publicznej	34	Odmowa	Gmina uznała temat za zbyt szczegółowy i regulowany poza statutem.
19	§ 8 i § 4 - dobre praktyki przygotowania zebrań, materiałów i funduszu	35	Uwzględnione w innym brzmieniu	Gmina przyjęła tylko część techniczno-organizacyjną dotyczącą zawiadomienia i

	sołeckiego			porządku obrad.
20	§ 4, § 8 i fundusz sołecki - praktyczne prawa mieszkańców	brak jednoznacznej pozycji	Brak osobnej decyzji w protokole / prawdopodobnie potraktowane łącznie z innymi uwagami	To wygląda na uwagę zbiorczą, która mogła zostać rozbita albo pominięta jako powtórzenie wcześniejszych uwag.
21	Partnerstwo Sołectwa z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców i działaniami dobroczynnymi	36	Odmowa	Gmina ponownie nie chciała wpisać partnerstwa społecznego do statutu.
22	§ 21 - inicjatywa mieszkańców w sprawie zmiany Statutu Sołectwa	37	Odmowa	Odmowa wynika z formalnego podziału kompetencji.

5. Analiza szczegółowa: dlaczego przyjęto albo odrzucono

Uwaga 1 - § 2 - społeczna kontrola Zebrania Wiejskiego

Nr w protokole gminnym: 17

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać, że Zebranie Wiejskie wykonuje społeczną kontrolę nad realizacją uchwał, wniosków mieszkańców, środkami sołectwa i mieniem komunalnym.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że społeczna kontrola nie jest materią statutową.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina przyjęła wąską interpretację statutu: statut ma określać organizację, zadania organów oraz nadzór organów gminy, a nie tworzyć dodatkową kategorię kontroli wykonywanej przez mieszkańców. Prawdopodobnie obawiano się, że zapis mógłby być odczytany jako utworzenie nowej kompetencji kontrolnej Zebrania Wiejskiego wobec Sołtysa, Rady Sołeckiej lub Wójta. Jednocześnie sama idea kontroli mieszkańców nie znika: może być wykonywana przez udział w zebraniu, wnioski, pytania, dostęp do informacji publicznej oraz uchwały Zebrania Wiejskiego.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 i 5 oraz art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Ustawa wskazuje organy sołectwa i zakres materii statutowej, w tym organizację i zadania organów oraz formy kontroli i nadzoru organów gminy nad działalnością jednostki pomocniczej.

Uwaga 2 - § 4 - współpraca z organizacjami społecznymi, KGW, OSP, stowarzyszeniami i inicjatywami mieszkańców

Nr w protokole gminnym: 18

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Wprowadzić do zadań sołectwa wyraźną współpracę z organizacjami społecznymi, kołami gospodyń wiejskich, OSP, stowarzyszeniami, fundacjami, inicjatywami mieszkańców i grupami społecznymi.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że współpraca z tymi podmiotami może odbywać się na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących bez zapisów w statucie.

Analiza rozstrzygnięcia: Odmowa opiera się na założeniu, że statut sołectwa nie musi powtarzać ani rozwijać ogólnych zasad współpracy administracji z organizacjami i mieszkańcami. Gmina nie zakazała współpracy, ale nie chciała nadać jej rangi zadania statutowego. Praktycznie oznacza to, że współpraca z KGW Ferajna lub innymi grupami nadal jest możliwa, lecz trzeba ją opierać na uchwałach Zebrania Wiejskiego, ustaleniach z Sołtysiem, funduszu sołeckim, umowach, porozumieniach albo programie współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym; ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; ustawa o kołach gospodyń wiejskich; zasada pomocniczości z Konstytucji RP. Podstawą odmowy jest argument, że współpraca nie wymaga regulacji w statucie sołectwa.

Uwaga 3 - § 6 - szczegółowa informacja Sołtysa na zwyczajnym Zebraniu Wiejskim

Nr w protokole gminnym: 19

Decyzja: Uwzględnione

Co proponowano: Dopisać obowiązek przedstawiania przez Sołtysa informacji o działaniach, realizacji uchwał i wniosków, finansach, stanie mienia, sprawach w toku i planach.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwaga uwzględniona. Gmina przychyliła się do propozycji.

Analiza rozstrzygnięcia: To jedna z najważniejszych przyjętych zmian. Uznano, że doprecyzowanie obowiązku informacyjnego Sołtysa mieści się w organizacji i zadaniach organów sołectwa. Zapis będzie można wykorzystać praktycznie: na każdym zwyczajnym zebraniu należy domagać się informacji nie tylko ogólnej, ale obejmującej wykonane działania, finanse, mienie, wnioski i plany.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 i art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Statut może określać organizację i zadania organów jednostki pomocniczej; Sołtys jest organem wykonawczym sołectwa.

Uwaga 4 - § 6 - odnotowanie informacji Sołtysa w protokole i możliwość uzupełnienia

Nr w protokole gminnym: 20

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać, że informacja Sołtysa podlega odnotowaniu w protokole, a Zebranie Wiejskie może zgłosić uwagi albo zobowiązać Sołtysa do uzupełnienia informacji.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że informacja jest przedstawiana przez Sołtysa, a Zebranie Wiejskie nie może ingerować w jej treść.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina rozdzieliła obowiązek informacyjny od możliwości formalnego korygowania lub uzupełniania informacji przez Zebranie Wiejskie. Prawdopodobnie obawiano się, że zapis dałby Zebraniu narzędzie do wiążącego wpływania na treść sprawozdania Sołtysa. W praktyce nadal można żądać wpisania do protokołu pytań, uwag i wniosków mieszkańców, ale nie jako formalnej ingerencji w treść informacji Sołtysa.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - Sołtys jest organem wykonawczym, Zebranie Wiejskie organem uchwałodawczym. Projekt statutu zawiera odrębne zasady protokołowania obrad.

Uwaga 5 - § 7 - katalog zadań Rady Sołeckiej

Nr w protokole gminnym: 21

Decyzja: Uwzględnione

Co proponowano: Dodać katalog zadań Rady Sołeckiej: opiniowanie projektów uchwał, propozycji przedsięwzięć, mienia, funduszu sołeckiego, zbieranie wniosków i współpraca z organizacjami.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwaga uwzględniona. Gmina przychyliła się do propozycji.

Analiza rozstrzygnięcia: To bardzo ważna zmiana, bo Rada Sołecka przestaje być opisana wyłącznie ogólnie jako ciało pomocnicze. Katalog zadań da podstawę do oczekiwania realnej pracy rady: opiniowania, przygotowywania wniosków, zbierania spraw od mieszkańców i wspierania komunikacji. W praktyce warto pilnować, aby ostateczny statut zawierał konkretny, zamknięty katalog zadań rady.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 oraz art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Rada Sołecka wspomaga działalność Sołtysa, a statut określa organizację i zadania organów jednostki pomocniczej.

Uwaga 6 - § 7 - notatki z posiedzeń Rady Sołeckiej

Nr w protokole gminnym: 22

Decyzja: **Uwzględnione**

Co proponowano: Wprowadzić obowiązek sporządzania krótkiej notatki z posiedzeń Rady Sołeckiej: data, uczestnicy, omawiane sprawy i ustalenia; dostęp do wglądu mieszkańców z ochroną danych.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwaga uwzględniona. Gmina przychyliła się do propozycji.

Analiza rozstrzygnięcia: To druga ważna zmiana wzmacniająca przejrzystość. Dzięki niej ustalenia między zebraniami nie powinny znikać w rozmowach nieformalnych. Notatka nie musi być pełnym protokołem, ale powinna tworzyć ślad dokumentowy i pozwalać mieszkańcom sprawdzić, co było omawiane.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym; ustawa o dostępie do informacji publicznej w zakresie późniejszego dostępu do dokumentów dotyczących spraw publicznych; RODO i ustawa o ochronie danych osobowych w zakresie danych chronionych.

Uwaga 7 - § 8 - porządek zwyczajnego Zebrania Wiejskiego z informacją Sołtysa

Nr w protokole gminnym: 23

Decyzja: **Uwzględnione w innym brzmieniu**

Co proponowano: Dopisać, że porządek zwyczajnego Zebrania Wiejskiego powinien obejmować informację Sołtysa o działalności, realizacji uchwał i wniosków, sprawach w toku i planach.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwzględnione w innym brzmieniu - poprzez brzmienie przyjęte przy uwadze nr 19 z protokołu.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina uznała sens tej uwagi, ale nie chciała dublować zapisu. Zamiast osobnego przepisu w § 8, włączono ją do szerszego obowiązku informacyjnego Sołtysa. Efekt praktyczny może być korzystny, o ile ostateczny statut rzeczywiście wymusza ujęcie takiej informacji w porządku obrad zwyczajnego zebrania.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym. Statut może regulować organizację pracy organów sołectwa i przebieg zebrań.

Uwaga 8 - § 8 - wnioski mieszkańców i protokół

Nr w protokole gminnym: 24

Decyzja: **Odmowa**

Co proponowano: Dopisać obowiązek odnotowania wniosków mieszkańców w protokole wraz z informacją o sposobie rozpatrzenia albo przekazania właściwemu organowi.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że projekt statutu już przewiduje zapisy dotyczące protokołu.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina potraktowała propozycję jako powtórzenie albo nadmierne uszczegółowienie istniejących zasad protokołowania. W projekcie statutu protokół ma zawierać przebieg obrad, streszczenie dyskusji, zgłoszone i uchwalone wnioski oraz pytania do organów gminy. Odrzucono jednak element najcenniejszy: obowiązek dopisania informacji, co dalej stało się z wnioskiem. W praktyce trzeba pilnować na zebraniu, aby przewodniczący i protokolant wpisywali wnioski możliwie konkretnie.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym; przepisy statutu dotyczące protokołu Zebrania Wiejskiego; ustawa o dostępie do informacji publicznej w zakresie późniejszego uzyskania dokumentów i informacji o sposobie załatwienia sprawy.

Uwaga 9 - § 8 ust. 17 - przekazywanie protokołów także Przewodniczącemu Rady Gminy

Nr w protokole gminnym: 25

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać obowiązek przekazywania protokołu, listy obecności, uchwał i załączników Wójtowi oraz Przewodniczącemu Rady Gminy.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że obowiązek przekazywania protokołów przewiduje § 8 ust. 17.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina pozostawiła obieg dokumentów przez Wójta. Prawdopodobna przyczyna odmowy: uniknięcie tworzenia dodatkowego obowiązku kancelaryjnego i rozdzielenie ról - Wójt obsługuje bieżące wykonanie i nadzór, Rada Gminy działa w ramach własnych procedur. Nie oznacza to, że Przewodniczący Rady nie może otrzymać dokumentów: można je przekazać odrębnym pismem, wnioskiem do Rady, skargą, petycją albo wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 30 ust. 1-2 ustawy o samorządzie gminnym - Wójt wykonuje uchwały i zadania gminy, przygotowuje sposób wykonania uchwał i gospodaruje mieniem; art. 15 ust. 1 - Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym; ustawa o dostępie do informacji publicznej.

Uwaga 10 - § 8 - dostęp mieszkańców do protokołów w terminie 14 dni

Nr w protokole gminnym: 26

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać, że protokół z Zebrania Wiejskiego, z wyłączeniem danych chronionych, udostępnia się mieszkańcom zwyczajowo i na wniosek, nie później niż w terminie 14 dni od zebrania.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że jawność protokołów regulują przepisy powszechnie obowiązujące, w tym ustawa o samorządzie gminnym i ustawa o dostępie do informacji publicznej.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina nie chciała wprowadzić osobnego statutowego terminu publikacji protokołu. Podparła się tym, że każdy mieszkaniec może korzystać z ogólnego prawa do informacji publicznej. To oznacza słabszy standard praktyczny, bo nie gwarantuje automatycznej publikacji, ale daje realne narzędzie: wniosek o udostępnienie protokołu, uchwał, listy załączników i informacji o dalszym biegu spraw.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 1, 2, 3, 6, 10 i 13 ustawy o dostępie do informacji publicznej; art. 11b ustawy o samorządzie gminnym w zakresie jawności działania organów gminy. Informacje nieudostępnione w BIP udostępnia się na wniosek, zasadniczo bez zbędnej zwłoki, nie później niż 14 dni.

Uwaga 11 - § 8 ust. 18-19 - pisemna odpowiedź na wnioski, pytania i uchwały Zebrania Wiejskiego

Nr w protokole gminnym: 27

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać obowiązek pisemnej odpowiedzi albo pisemnej informacji o sposobie załatwienia sprawy oraz przedstawienia jej na najbliższym zebraniu.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z uzasadnieniem, że formy odpowiedzi na wnioski regulują przepisy powszechnie obowiązujące.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina nie chciała tworzyć w statucie odrębnego trybu odpowiedzi. W praktyce oznacza to, że trzeba dobierać właściwy tryb: wniosek Zebrania do organów gminy, wniosek o informację publiczną, petycję,

skargę lub wniosek z KPA. Każdy z tych trybów ma inne terminy i skutki. Statutowy obowiązek byłby wygodniejszy dla mieszkańców, ale gmina uznała go za zbędne dublowanie prawa ogólnego.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Ustawa o dostępie do informacji publicznej; Kodeks postępowania administracyjnego - dział VIII skargi i wnioski; ustawa o petycjach; art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Uwaga 12 - § 9 i § 16 - procedura odwołania Sołtysa

Nr w protokole gminnym: 28

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Doprecyzować termin zwołania zebrania, uzasadnienie wniosku, prawo Sołtysa do stanowiska, tajność głosowania oraz minimalny próg udziału w głosowaniu.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina wskazała, że wymaganie kworum przy wyborze i odwołaniu Sołtysa jest sprzeczne z przepisami, a możliwość zabrania głosu wynika już ze statutu.

Analiza rozstrzygnięcia: Kluczowym powodem odrzucenia był próg frekwencyjny. W orzecznictwie nadzorczym często kwestionuje się dodatkowe kworum dla zebranych wyborczych w sołectwie, jeżeli ustawa go nie przewiduje. Gmina mogła też uznać, że proponowany pakiet łączy elementy dopuszczalne, np. uzasadnienie i prawo wypowiedzi, z elementem ryzykownym prawnie, czyli kworum. W przyszłości warto składać takie uwagi rozdzielnie: osobno prawo do wysłuchania, osobno termin, osobno kworum.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym - Sołtys i Rada Sołecka są wybierani w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców uprawnionych do głosowania; art. 35 ust. 3 pkt 2 - statut określa zasady i tryb wyborów. W protokole wskazano także rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Łódzkiego dotyczące braku ustawowego kworum.

Uwaga 13 - § 17-19 - mienie komunalne i rola Zebrania Wiejskiego

Nr w protokole gminnym: 29

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać, że Zebranie Wiejskie opiniuje sposób korzystania z mienia komunalnego przekazanego sołectwu oraz może wnioskować o przekazanie, udostępnienie, współkorzystanie lub zmianę wykorzystania mienia.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina uznała, że obowiązkowe opiniowanie sposobu korzystania z każdego mienia przez Zebranie mogłoby spowodować paraliż, a wnioski o mienie można składać na podstawie przepisów ogólnych.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina broniła operacyjnej sprawności gospodarowania mieniem i kompetencji Wójta. Zapis był dla mieszkańców korzystny, ale mógł zostać odczytany jako obowiązek opiniowania każdej decyzji dotyczącej mienia. To można było zawęzić do spraw istotnych: świetlicy, placu, wyposażenia, trwałej zmiany sposobu korzystania, udostępniania podmiotom zewnętrznym. Mimo odmowy Zebranie Wiejskie nadal może podejmować uchwały i wnioski w sprawach mienia, tylko bez automatycznego obowiązku opiniowania po stronie gminy.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym - gospodarowanie mieniem komunalnym należy do zadań Wójta; art. 40 ust. 2 pkt 3 - rada może wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad zarządu mieniem; art. 48 - jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia w zakresie określonym w statucie.

Uwaga 14 - § 17-19 - pisemne uzasadnienie odmowy w sprawach mienia

Nr w protokole gminnym: 30

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać, że odmowa uwzględnienia wniosku Zebrania Wiejskiego dotyczącego mienia wymaga pisemnego uzasadnienia, przedstawienia na zebraniu i możliwości skierowania sprawy do Rady Gminy.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina wskazała, że Rada Gminy ustala zasady korzystania z mienia, ale nie gospodaruje konkretnym składnikiem mienia; nakazanie Wójtowi udostępnienia konkretnego mienia byłoby wejściem w kompetencje Wójta.

Analiza rozstrzygnięcia: Odmowa dotyczyła przede wszystkim ryzyka naruszenia podziału kompetencji między Radą a Wójtem. Propozycja była jednak w części umiarkowana, bo dotyczyła uzasadnienia odmowy, a nie automatycznego nakazania udostępnienia. W przyszłości warto formułować zapis jako obowiązek udzielenia informacji o sposobie rozpatrzenia wniosku, bez prawa Zebrania do wiążącego nakazu wobec Wójta.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 30 ust. 2 pkt 3 oraz art. 31 ustawy o samorządzie gminnym - Wójt gospodaruje mieniem i reprezentuje gminę; art. 40 ust. 2 pkt 3 - Rada Gminy określa zasady zarządu mieniem; art. 48 - zakres samodzielnych czynności jednostki pomocniczej musi wynikać ze statutu.

Uwaga 15 - § 16 - wybory uzupełniające i ciągłość działania sołectwa

Nr w protokole gminnym: 31

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Wprowadzić terminy: zarządzenie wyborów uzupełniających Sołtysa w ciągu 30 dni od informacji o wygaśnięciu mandatu, zebranie wyborcze najpóźniej w 60 dni, oraz rozwiązanie techniczno-organizacyjne do czasu wyboru Sołtysa.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina uznała, że wybory powinny zostać przygotowane i zarządzane bez zbędnej zwłoki, ale sztywne terminy nie są uzasadnione.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina nie chciała z wiązać Wójta konkretnymi terminami, prawdopodobnie z powodu obowiązków organizacyjnych, kalendarza zebrań i ryzyka naruszenia terminu z przyczyn niezależnych. Jednocześnie odmowa pozostawia lukę praktyczną: brak jasnego maksymalnego terminu dla mieszkańców. W razie wakatu trzeba reagować pismem do Wójta z żądaniem niezwłocznego zarządzenia wyborów i wskazaniem skutków organizacyjnych braku Sołtysa.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym - statut określa zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej; art. 36 ust. 1 - Sołtys jest organem wykonawczym sołectwa.

Uwaga 16 - § 6 ust. 1 pkt 7 - cyfrowe kanały informacyjne Sołectwa

Nr w protokole gminnym: 32

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Uregulować zasady używania strony internetowej, profilu społecznościowego, grupy, newslettera, komunikatora lub aplikacji; rozróżnić kanały oficjalne od prywatnych; wprowadzić jawność administratorów i przekazywanie dostępów następcy.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina uznała, że kwestia korzystania z mediów społecznościowych nie jest materią statutową.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina konsekwentnie odrzuca wpisywanie Facebooka i cyfrowych kanałów do statutu. Powodem jest zapewne brak statusu mediów społecznościowych jako oficjalnego kanału promulgacji i obawa przed uzależnieniem obowiązków publicznych od prywatnych platform. To nie wyklucza stworzenia kanałów

pomocniczych, ale należy je uregulować poza statutem: zarządzeniem Sołtysa, uchwałą Zebrania, regulaminem komunikacji, kontem e-mail sołectwa, stroną gminy lub BIP.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 6 ust. 1 pkt 7 projektu statutu - tablica ogłoszeń i inny sposób przyjęty w sołectwie; ustawa o dostępie do informacji publicznej - BIP, udostępnianie na wniosek, wywieszenie; art. 40 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym - akty prawa miejscowego w zakresie ustroju i zasad korzystania z obiektów, ale niekoniecznie prywatnych platform społecznościowych.

Uwaga 17 - Katalog kompetencji Zebrania Wiejskiego i zadań Rady Sołeckiej

Nr w protokole gminnym: 33

Decyzja: Uwzględnione z modyfikacją

Co proponowano: Uzupełnić katalog kompetencji Zebrania Wiejskiego i zadań Rady Sołeckiej o rozpatrywanie sprawozdań, kierunki działania, opiniowanie mienia, inwestycji, wnioski do organów gminy, monitorowanie realizacji uchwał i współpracę z organizacjami.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwzględnione z modyfikacją. Gmina uznała ideę, ale wskazała, że katalog zadań powinien być zamknięty, bez zwrotu „w szczególności”.

Analiza rozstrzygnięcia: To korzystna decyzja, ale wymaga pilnowania redakcji ostatecznego statutu. Gmina przyjęła sens doprecyzowania kompetencji, lecz odrzuciła otwarty katalog. Z punktu widzenia legalności aktów prawa miejscowego jest to zrozumiałe: statut powinien być precyzyjny i nie może tworzyć nieograniczonej listy kompetencji przez zwroty otwierające. Trzeba sprawdzić, które elementy rzeczywiście trafiły do finalnej treści.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym. W protokole powołano wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 24 lutego 2021 r., II SA/Go 129/21, jako argument przeciw otwartemu katalogowi „w szczególności”.

Uwaga 18 - § 17-19 - monitoring, bezpieczeństwo mienia i przestrzeni publicznej

Nr w protokole gminnym: 34

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać zasady monitoringu: legalność, RODO, administrator danych, oznaczenie miejsc monitorowanych, dostęp do informacji o celu, czasie przechowywania i dostępie do nagrań, ograniczenie udostępniania nagrań.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina uznała, że zasady wprowadzania monitoringu na terenie gminy regulują przepisy powszechnie obowiązujące.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina uznała temat za zbyt szczegółowy i regulowany poza statutem. To jest częściowo zrozumiałe, bo monitoring jest materią ochrony danych osobowych, bezpieczeństwa, zarządzania mieniem i obowiązków administratora. Nie oznacza to jednak, że temat jest nieważny. W praktyce należy domagać się od gminy tablic informacyjnych, wskazania administratora, podstawy prawnej, celu, zakresu kamer i procedury dostępu do nagrań.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 50 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym odsyła do zasad monitoringu przy ochronie mienia; art. 9a ustawy o samorządzie gminnym; RODO, w szczególności art. 5, 6 i 13; ustawa o ochronie danych osobowych. UODO wskazuje na obowiązek informacyjny i widoczne oznaczenie monitorowanych obszarów.

Uwaga 19 - § 8 i § 4 - dobre praktyki przygotowania zebrań, materiałów i funduszu sołeckiego

Nr w protokole gminnym: 35

Decyzja: Uwzględnione w innym brzmieniu

Co proponowano: Dopisać standard zawiadomienia o zebraniu, dostęp do materiałów, podsumowanie ustaleń, informacje o funduszu sołeckim, wsparcie inicjatyw mieszkańców oraz pomoc organizacyjną gminy.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Uwzględnione w innym brzmieniu - według gminy w brzmieniu z uwagi nr 14 protokołu, czyli głównie w zakresie porządku obrad i sposobu zawiadamiania.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina przyjęła tylko część techniczno-organizacyjną dotyczącą zawiadomienia i porządku obrad. Szersze elementy dotyczące funduszu sołeckiego, materiałów, odpowiedzialności za dalsze prowadzenie spraw i pomocy gminy nie weszły wprost. To częściowy sukces, ale nie pełny standard partycypacji. W praktyce warto wnosić, aby zawiadomienia o zebraniu zawsze zawierały konkretne projekty uchwał i materiały, nawet jeśli statut tego nie wymaga.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym; ustawa o funduszu sołeckim, zwłaszcza zasady zgłaszania przedsięwzięć we wniosku sołectwa; ustawa o dostępie do informacji publicznej w zakresie dostępu do materiałów i dokumentów.

Uwaga 20 - § 4, § 8 i fundusz sołeczki - praktyczne prawa mieszkańców

Nr w protokole gminnym: brak jednoznacznej pozycji

Decyzja: Brak osobnej decyzji w protokole / prawdopodobnie potraktowane łącznie z innymi uwagami

Co proponowano: Dopisać katalog praktycznych praw mieszkańców: udział w zebraniu, zgłaszanie wniosków, wcześniejsze materiały, dostęp do uchwał i protokołów, informacja o realizacji wniosków i funduszu sołeckim, równość dostępu do informacji.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: W załączniku do protokołu nie znalazłem odrębnej pozycji odpowiadającej tej uwadze z pakietu. Część spraw pokrywa się z odmowami dotyczącymi protokołów, pisemnych odpowiedzi, funduszu sołeckiego i informacji publicznej.

Analiza rozstrzygnięcia: To wygląda na uwagę zbiorczą, która mogła zostać rozbita albo pominięta jako powtórzenie wcześniejszych uwag. Z punktu widzenia dalszych działań warto to podnieść osobno: skoro w pakiecie była odrębna uwaga, protokół konsultacji powinien ją rozstrzygnąć. Można zadać pytanie do Urzędu Gminy, czy ta uwaga została rozpatrzona, pod jakim numerem i z jakim uzasadnieniem.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 1 i ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym; ustawa o dostępie do informacji publicznej; ustawa o funduszu sołeckim. Dodatkowo w grę mogą wchodzić przepisy o petycjach oraz KPA w sprawach skarg i wniosków.

Uwaga 21 - Partnerstwo Sołectwa z organizacjami społecznymi, inicjatywami mieszkańców i działaniami dobroczynnymi

Nr w protokole gminnym: 36

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać szeroki zapis o współpracy sołectwa z organizacjami pozarządowymi, KGW, OSP, stowarzyszeniami, fundacjami, inicjatywami mieszkańców i grupami dobroczynnymi, z zachowaniem kompetencji organów sołectwa.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa z takim samym uzasadnieniem jak przy uwadze nr 18 protokołu: współpraca może odbywać się na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących bez zapisów w statucie.

Analiza rozstrzygnięcia: Gmina ponownie nie chciała wpisać partnerstwa społecznego do statutu. Prawdopodobnie obawiano się zbyt szerokiej i otwartej normy, która mogłaby rodzić oczekiwania po stronie

organizacji albo ryzyko mylenia organizacji społecznych z organami sołectwa. W praktyce nadal można budować partnerstwo przez uchwały Zebrania, porozumienia, projekty, fundusz sołecki i program współpracy gminy z NGO. Warto unikać w kolejnych propozycjach bardzo długich otwartych katalogów i zaproponować krótki zapis: „Sołectwo może współpracować z organizacjami społecznymi przy realizacji zadań sołectwa, z zachowaniem kompetencji organów gminy i sołectwa”.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym; ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; ustawa o kołach gospodyń wiejskich; zasada pomocniczości. Podstawą odmowy było uznanie, że nie jest to konieczna materia statutowa.

Uwaga 22 - § 21 - inicjatywa mieszkańców w sprawie zmiany Statutu Sołectwa

Nr w protokole gminnym: 37

Decyzja: Odmowa

Co proponowano: Dopisać tryb, w którym grupa co najmniej 10 mieszkańców albo 1/10 uprawnionych może wnioskować o podjęcie przez Zebranie Wiejskie inicjatywy zmiany statutu, z terminem rozpatrzenia i przekazaniem uchwały Wójtowi oraz Przewodniczącemu Rady Gminy.

Uzasadnienie/stanowisko gminy: Odmowa. Gmina uznała, że statut sołectwa uchwała Rada Gminy, a inicjatywę uchwałodawczą reguluje Statut Gminy.

Analiza rozstrzygnięcia: Odmowa wynika z formalnego podziału kompetencji. Zmiana statutu jednostki pomocniczej jest uchwałą Rady Gminy, a to, kto może wносить projekty uchwał do Rady, wynika ze Statutu Gminy i przepisów o obywatelskiej inicjatywie uchwałodawczej. Proponowany mechanizm mieszkańców nie odbierałby kompetencji Radzie, ale gmina uznała, że statut sołectwa nie jest właściwym miejscem do regulowania inicjatywy uchwałodawczej. Praktycznie: mieszkańcy mogą doprowadzić do uchwały Zebrania Wiejskiego z wnioskiem o zmianę statutu, złożyć petycję, wniosek do Wójta/Rady albo skorzystać z obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, jeżeli spełnią wymogi ze Statutu Gminy.

Podstawa prawna i argumentacyjna: Art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - statut jednostki pomocniczej uchwała Rada Gminy po konsultacjach; art. 41a ustawy o samorządzie gminnym - obywatelska inicjatywa uchwałodawcza; Statut Gminy Jonkowo w zakresie inicjatywy uchwałodawczej.

6. Podstawy prawne przywoływane w analizie

- **Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym:** Art. 5a - konsultacje z mieszkańcami; art. 30 - zadania Wójta, w tym gospodarowanie mieniem; art. 35 - statut jednostki pomocniczej; art. 36 - organy sołectwa i wybory Sołtysa/Rady Sołeckiej; art. 40 - akty prawa miejscowego, w tym ustrój jednostek pomocniczych i zasady zarządu mieniem; art. 41a - obywatelska inicjatywa uchwałodawcza; art. 48 - zarządzanie i korzystanie z mienia przez jednostkę pomocniczą; art. 50 - szczególna staranność i ochrona mienia.
- **Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej:** Art. 1-3 - prawo do informacji publicznej; art. 6 - rodzaje informacji publicznej, w tym dokumenty urzędowe i informacje o majątku publicznym; art. 7-13 - sposoby udostępniania informacji, BIP, wnioski i termin 14 dni.
- **Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim:** Reguluje przeznaczenie środków funduszu, tryb wniosku sołectwa, wymagania dla przedsięwzięć i wykonanie w ramach budżetu gminy.
- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:** Podstawowa ustawa dla współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi i działalnością pożytku publicznego.
- **Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich:** Podstawa prawna funkcjonowania KGW jako odrębnego typu organizacji społecznej.

- **RODO oraz ustawa o ochronie danych osobowych:** Istotne przy udostępnianiu protokołów, list obecności, notatek i nagrań z monitoringu; wymagają ochrony danych osobowych, minimalizacji i podstawy prawnej przetwarzania.
- **Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawa o petycjach:** Przydatne przy składaniu skarg, wniosków i petycji do organów gminy, gdy statut nie daje osobnego trybu pisemnej odpowiedzi.

7. Rekomendacje praktyczne

1. Sprawdzić ostateczną wersję Statutu Sołectwa Warkały uchwaloną po konsultacjach i porównać ją z decyzjami z protokołu. Samo „uwzględnione” w protokole nie wystarcza - zapis musi znaleźć się w uchwale.
2. Dopytać gminę na piśmie, pod jakim numerem rozpatrzono Uwagę 20 z pakietu dotyczącą praktycznych praw mieszkańców. Jeżeli nie została rozpatrzona, poprosić o uzupełnienie informacji.
3. Przy każdej sprawie, którą gmina uznała za „nieregulowaną statutom”, używać innych narzędzi: uchwała Zebrania Wiejskiego, wniosek do Wójta, wniosek do Rady Gminy, dostęp do informacji publicznej, petycja, skarga albo wniosek z KPA.
4. Dla spraw mienia, świetlicy, poddasza i wyposażenia składać wnioski wąskie i konkretne: o udostępnienie dokumentów, wskazanie podstaw odmowy, protokoły przekazania mienia, harmonogram użytkowania, regulamin korzystania i informacje o osobach odpowiedzialnych.
5. Dla komunikacji cyfrowej przygotować oddzielny, nie statutowy standard: oficjalny adres e-mail sołectwa, zasady publikacji na stronie gminy/BIP, pomocnicza grupa informacyjna i protokolarne przekazanie dostępów przy zmianie Sołtysa.

8. Źródła

- Pakiet konsultacyjny - Statut Sołectwa Warkały v10 (2), PDF przekazany do analizy.
- Załącznik do protokołu konsultacji społecznych, PDF przekazany do analizy.
- Projekt Statutu Sołectwa Warkały, PDF przekazany do analizy.
- Tekst jednolity ustawy o samorządzie gminnym opublikowany w serwisie ELI/Sejm API.
- Tekst ustawy o dostępie do informacji publicznej opublikowany w serwisie ELI/Sejm API.
- Tekst ustawy o funduszu sołeckim opublikowany w serwisie ELI/Sejm API.
- Materiały UODO dotyczące monitoringu wizyjnego i obowiązku informacyjnego.